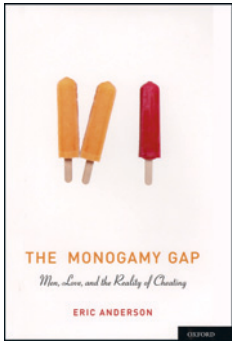

Monomant om monogami

Eric Anderson
The monogamy gap
 Men, love and the reality of cheating.
 231 s. Oxford: Oxford University Press, 2012.
 Pris GBP 33
 ISBN 978-0-19-977792-1

Eric Anderson er sosiolog og forsker på menns seksualitet, maskulinitet og idrett. *The monogamy gap* henvender seg til både akademikere og resten av befolkningen, og utforsker årsakene til at mange menn er utro mot sine partnere på tross av at de er glad i dem og ønsker å være trofaste.

Boken består av fire deler med til sammen 18 underkapitler. Til slutt er det en indeks og 18 sider med referanser. Den er lettlest og bør være tilgjengelig både for akademikere og interesserte legfolk.

Det underliggende temaet er et forskningsprosjekt hvor Anderson har intervjuet 120 menn om forholdet til partnerne deres, om de har vært utro, og hvorfor. Utroskap defineres vidt – fra å kysse på munnen til fullt samleie. Begrepet *monogamy gap* henspiller på at det rådende idealet om monogami – enten det er livslangt eller i serie – ikke er kompatibelt med driftene våre. Vi *må* ha seksuell variasjon. Et annet sentralt begrep er *dyadisk dissonans*: at ønsket om å holde sammen med en partner og ønsket om å ha sex med flere kommer i konflikt med hverandre, og fører til unødvendig lidelse for begge parter i et forhold. Hvis man forblir trofast på tross av trangen til å ha sex med andre, blir man ulykkelig. Hvis man er utro, fører det til dårlig samvittighet og ofte til brudd hvis man blir avslørt. Forfatteren mener at vi legger for mye vekt på seksuell trofasthet, og ønsker seg en kultur med mulighet for såkalt åpne forhold. Han skriver i begynnelsen at han vil utfordre *monogamismen*, altså troen på at monogame forhold er det eneste moralske og praktiske riktige.

Forfatteren fremfører både biologiske, kulturelle, historiske og evolusjonære argumenter for tesen sin, og går så langt som å si at det ville bli mindre konflikter, sjalusi og kjønnssykdommer(!) hvis vi tok innover oss at svært mange menn (og muligens like mange kvinner) før eller siden vil være utro, og innrettet oss etter det.

Det er mange interessante tanker her, selv om det nok er et godt stykke til vi får det samfunnet forfatteren ønsker seg. Dokumentasjonen han fremfører, er imidlertid litt mer problematisk. De 120 mennene han har intervjuet, utgjør en solid kvalitativ studie, men utvalget er noe spesielt: Subjektene hans er alle mellom 18 og 22 år, universitetsstudenter, og en god del av dem idrettsfolk. Det er neppe et representativt utvalg av den mannlige befolkningen. Han har til og med ekskludert svært religiøse menn, da de vil være mer hemmet av kulturelle normer. Han sier da også at han bevisst har valgt ut en gruppe som har høy sannsynlighet for å være utro i kraft av alder, attraktivitet, sosial klasse og liberale holdninger, fordi han nettopp vil undersøke *hva* som gjør at de er utro.

Greit nok det, men når han lager statistikk av det, og bruker tallene som belegg for at menn flest er utro, får det et skjær av komikk. Han fant at 78 % av disse mennene har vært utro mot partnerne sine, enten ved samleie eller ved seksualiserte handlinger. Det sier selvfølgelig en del om unge universitetsstudenter fra middelklassen, men det er også alt. Han sammenlikner også gruppene og finner at homoseksuelle har mer tendens til utroskap enn andre. Det var 20 homoseksuelle i populasjonen hans, og bare 12 av dem hadde vært i et forhold mer enn tre måneder. Man trenger ikke ha mye kunnskap om statistikk for å se at dette ikke holder.

Han har mange henvisninger til egen og andres forskning, men det har til dels preg av «cherry picking», altså at han velger den dokumentasjonen som passer hans syn.

Boken er med andre ord et interessant kampskrift, men rent vitenskapelig har den såpass mange svakheter at det er vanskelig å bli overbevist. Videre er den såpass monoman og repeterende at den kunne vært kortet inn betraktelig.

Pernille Nylehn
 Rehabilitering Vest
 Haugesund

Eter, amputasjonsutstyr og oldefar i ulvepels

Adele Lærum Duus, Elisabeth Moseng
Oldefars ulveskinnspeles
 33 s, ill. Bergen: Mangschou, 2012.
 Pris NOK 249
 ISBN 978-82-8238-053-9

Denne barneboken er skrevet av Adele Lærum Duus som er skuespiller, og som har en oldefar som var lege på Voss. Elisabeth Moseng har illustrert.

Boken handler om farfars historier om oldefar og hvordan det var å være lege i gamle dager – med eter, amputasjonsutstyr og ulvepels. Den er fint illustrert med detaljrike tegninger og har ikke mer tekst enn at den passer utmerket til kveldslesing når alle begynner å bli litt klar for at barna skal legge seg. Den er således velegnet også for foreldre.

Siden jeg ikke er et barn, og dermed ikke er helt kvalifisert til å vurdere barnebøker, har jeg lest teksten sammen med Albertine på seks år og Klara på fire år. Albertine likte best amputasjonsutstyret, mens Klara syntes det beste var da oldemor Olly satt nedsnødd i veigrøften og snorket i påvente av at oldefar fikk start på phaenomobilen.

Selv likte jeg best siden der oldefar blir vekket midt på natten for å dra på sykebesøk. Illustrasjonen viser oldefar som står halvsovende på gulvet, mens oldemor Olly finner frem tidsriktige utrykningsklær slik at han ikke skulle fryse i hjel. Sånn kan det være også på en moderne legevakt.

Vi synes dette var en artig barnebok.

Aslak Hovda Lien
 Senjalegen
 og
Albertine og Klara
 Barn/konsulenter